

Sygn. akt I CSK 698/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa K. P.
przeciwko J. R. i M. R.
o ustanowienie rozdzielności majątkowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 31 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 19 listopada 2014 r., sygn. akt VI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwani J. R. oraz M. R. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 listopada 2014 r. oddalającego ich apelację od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 kwietnia 2014 r. Wyrokiem tym Sąd Rejonowy ustanowił z dniem 2 grudnia 2013 r. między nimi rozdzielną majątkową na skutek powództwa K. P., wierzyciela pozwanego J. R.. Sądy obu instancji uznały, że powód uprawdopodobnił, iż jedynie w tej drodze uzyska realną szansę wyegzekwowania swojej wierzytelności z majątku pozwanego. Między majątkiem osobistym dłużnika a majątkiem wspólnym jaki posiada wraz z żoną występowała rażąca dysproporcja, pozwany nie posiada bowiem żadnego majątku osobistego natomiast na majątek wspólny pozwanych składa się wiele wartościowych składników. Obecnie egzekwowane przez komornika miesięczne kwoty na poczet wielomilionowej wierzytelności powoda zaspokajają tylko równowartość odsetek za jeden dzień zwłoki w spłacie wierzytelności. Sąd nie zgodził się z twierdzeniem skarżących, iż zaspokojenie roszczenia jest możliwe z majątku osobistego pozwanego, ponieważ do lipca 2014 r. wierzyciel wyegzekwował za ledwie niespełna 0,5% wierzytelności. W tych okolicznościach Sądy obu instancji stanęły na stanowisku, że bez podziału majątku wspólnego małżonków powód nie będzie mógł zaspokoić swojej wierzytelności.

W skardze kasacyjnej pozwani zarzucili rażące naruszenie prawa materialnego w wyniku niewłaściwego zastosowania art. 52 § 1a k.r.o. i wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy temu lub innemu Sądowi równorzędnemu do ponownego rozpoznania, a w przypadku stwierdzenia podstaw, o uchylenie w całości także orzeczenia Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu samemu lub równorzędnemu Sądowi. Wnieśli też o rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa

i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy ujawnienie się w sprawie istotnych zagadnień prawnych, które ujęli w pytaniach: „czy w świetle dyspozycji przepisu art. 52 § 1a ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy koniecznym jest również wykazanie przez wierzyciela ważnych powodów ustanowienia rozdzielnosci majątkowej między małżonkami oraz bezskuteczności egzekucji wierzytelności prowadzonej wobec jednego z małżonków?” oraz „czy Sąd rozpoznający sprawę z wniosku wierzyciela o dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków winien kierować się zasadami współżycia społecznego, dobrem rodziny a nadto weryfikować, czy jego ustanowienie nie będzie stanowiło nadużycia prawa przysługującego wierzycielowi?”

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także znajdzie zastosowanie przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstały wątpliwości. Zagadnienie nie może mieć więc charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi ograniczającej się do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, LEX nr 1678102). Skarżący nie przedstawili jednak wyводу jurydycznego, który pozwalałby na uznanie, iż wskazane przez niego zagadnienia mają ważki charakter.

Brzmienie art. 52 § 1a k.r.o. nie nasręcza problemów interpretacyjnych. Według tego przepisu „ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków”. Wierzyciel ma jedynie uprawdopodobnić, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków, a zatem nie jest konieczne wykazanie bezskuteczności egzekucji względem jednego z małżonków ani też istnienia innych ważnych powodów ustanowienia rozdzielnosci majątkowej między małżonkami, ponieważ ustawodawca za wystarczający powód uznał niemożność zaspokojenia przez wierzyciela swojej wierzytelności w wypadku nieustanowienia rozdzielnosci majątkowej. Rozważanie problemu ewentualnego nadużycia prawa podmiotowego przez wierzyciela w niniejszej sprawie nie wchodzi zaś w rachubę, skoro pozwani nie podnieśli żadnego zarzutu w tym zakresie formułując podstawy skargi.

W związku z powyższym uznać należy, iż wymienione przez skarżących podstawy przyjęcia ich skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

[1.0]